

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

FGH REVISJON AS
Storgata 1
3210 SANDEFJORD

Vår referanse
26/2359
Deres referanse

11.08.2026

Tilsynsrapport - vedtak

1 Innledning

Finanstilsynet har gjennomført tilsyn med FGH Revisjon AS, organisasjonsnummer 959 152 446. Bakgrunnen for tilsynet var en innrapportering som gjelder offentlige tilskudd. Finanstilsynet gjennomførte møte med revisjonsforetaket 27. april 2026.

Tilsynet avdekket så grove overtredelser av revisorloven at Finanstilsynet mener det er grunnlag for å illegge revisjonsforetaket overtredelsesgebyr. Dette gjelder manglende revisjonsbevis knyttet til risikoen for misligheter, transaksjoner med nærstående parter, revisjonen av inntekter og manglende skriftlig kommunikasjon. Se nærmere punktene 2 – 5.

I brev 19. juni 2026 varslet Finanstilsynet vedtak om overtredelsesgebyr etter revisorloven. Revisjonsforetaket har tatt den foreløpige tilsynsrapporten til etterretning. Revisjonsforetaket har kommunisert at de fremover vil fokusere på interne prosesser med oppdragsansvarlige for å forbedre kvaliteten på revisjonen. Finanstilsynet vil følge opp revisjonsforetaket i senere tilsynsvirksomhet.

2 Vedtak om overtredelsesgebyr etter revisorloven

Finanstilsynet har fattet følgende vedtak:

På bakgrunn av de overtredelsene som er omtalt i tilsynsrapporten illegger Finanstilsynet FGH Revisjon AS (org nr 959 152 446) et overtredelsesgebyr på 400 000 kroner for overtredelse av revisorloven § 9-4 tredje og fjerde ledd. Hjemmel for vedtaket er revisorloven § 14-5.

Revisjonsforetaket kan klage på vedtaket innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. Finanstilsynsklagenemnda er klageinstans, men klagen sendes til Finanstilsynet.

Revisjonsforetaket har rett til å se dokumentene i saken etter reglene i forvaltningsloven §§ 18 til 19.

Overtredelsesgebyr innkreves av innkreivingsmyndigheten i Skatteetaten. Innkreivingsmyndigheten sender krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. Hvis vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort. Fristen for betaling vil være tre uker etter at innkreivingsmyndigheten har sendt faktura.

3 Nærmere om tilsynet

Innrapporteringen gjaldt bruk, fakturering og inntektsføring av offentlige tilskudd. Tilsynet var avgrenset til helt eller delvis kontroll av de to revisjonsoppdragene (oppdrag A og B) for årsregnskapet for 2024, som var omfattet av innrapporteringen.

Finanstilsynet omtaler de konkrete overtredelsene i punkt 4. Finanstilsynets vurdering av om vilkårene for overtredelsesgebyr er oppfylt, følger av punkt 5.

4 Begrunnelse for vedtaket – forhold i revisjonsforetaket

4.1 Oppdrag A

4.1.1 Mangelfull vesentlighetsvurdering

Konklusjon

Finanstilsynet mener at det er flere mangler ved revisors fastsettelse av vesentlighetsgrensen, som samlet utgjør brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd første punktum.

Begrunnelse

Revisor har ikke begrunnet fastsettelsen av vesentlighetsgrensen ut fra hvem som er brukere av regnskapet og deres behov, i henhold til ISA 320 punkt 4. Ettersom den reviderte mottar offentlige tilskudd, ville dette vært relevant å ta hensyn til i vurderingen av brukerne og fastsettelsen av vesentlighetsgrensen. Revisor har ikke dokumentert hvorfor vesentligheten er beregnet med utgangspunkt i omsetningen og ikke for eksempel resultatet eller en annen referanseverdi. Revisor har videre benyttet en høy prosentandel av omsetningen i sin beregning, og den benyttede prosentsatsen går ut over revisjonsforetakets interne retningslinjer. Revisor har heller ikke revurdert vesentlighetsgrensen underveis i, eller ved avslutningen av revisjonen, slik ISA 320 punkt 13 krever, selv om det forelå informasjon som etter Finanstilsynets mening ville ha medført en annen fastsettelse av beløpet innledningsvis. Dette gjelder særlig fordi omsetningen falt med mer enn 40 prosent fra 2023 til 2024.

Konsekvensen av en høy vesentlighetsgrense er at risikoen for ikke å oppdage vesentlige feil i regnskapet øker. Samlet sett mener Finanstilsynet at revisors vurdering og fastsettelse av vesentlighetsgrensen ikke er forsvarlig og et brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd første punktum.

4.1.2 Mangelfull revisjon av transaksjoner med nærstående parter

Konklusjon

Revisors planlegging og gjennomføring av revisjonen av nærstående parter er mangelfull. Som en konsekvens har ikke revisor hentet inn tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis. Dette er brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd bokstav c, d og e. Revisor har heller ikke utført revisjonen med tilstrekkelig profesjonell skepsis i samsvar med revisorloven § 9-4 fjerde ledd. Pliktbruddene er grove.

Begrunnelse

Revisor har i risikovurderingen lagt til grunn at den største risikoen er *manipulering av resultatet i ønsket retning* uten å konkretisere hvordan slik manipulering kan skje. Revisor har ikke behandlet de vurderte risikoene for vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter som særskilte risikoer, slik ISA 240 punkt 28 krever. Risikovurderingen fremstår dessuten som lite konsekvent. I revisors oppsummering av revisjonen, datert to dager før dato på revisjonsberetningen, fremgår det at det kan være private kostnader i selskapet. Likevel er risikoen knyttet til kjøp til bruk i virksomheten satt til lav. Samtidig er det lagt til grunn at risiko er kjøp fra nærstående og prising av tjenester, men at revisor har kontrollert prisingen historisk uten å se at det er unormale priser. Senere i risikovurderingen trekkes det også frem at fordeling av administrasjonskostnader og andre avtaler med nærstående parter er en særskilt risiko og at revisor må se at kostnader og inntekter blir fordelt korrekt ut fra avtaler og drift.

Videre fremgår det ikke av revisjonsdokumentasjonen at det er funnet sted en diskusjon i revisjonsteamet om hvordan og hvor regnskapet kan være eksponert for vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter, noe det er krav om etter ISA 240 punkt 16.

Revisjonsdokumentasjonen viser heller ikke at revisor har rettet forespørsler til ledelsen om risikoen for misligheter slik ISA 240 punkt 18 og 19 krever. Det vises til at ledelsen er forespurt, uten at det fremgår hvem som er forespurt, når forespørslene er gjort, eller konkret hva som er diskutert. Finanstilsynet mener at dokumentasjonen ikke viser at revisor har innhentet et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere mislighetsrisikoen.

Videre har ikke revisor innlemmet uforutsigbarhet med tanke på type, tidspunkt og omfang av revisjonshandlinger for å håndtere risikoene for vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter slik ISA 240 punkt 30 c krever. Revisor har dessuten ikke gjennomført de minimumshandlingene som ISA 240 punkt 33 krever som følge av at risikoen for ledelsens overstyring av kontroller alltid skal anses som en særskilt risiko. Finanstilsynet mener derfor at revisor ikke har planlagt og gjennomført revisjonshandlinger som er tilpasset de identifiserte mislighetsrisikoene.

Den reviderte har på flere kontoer i regnskapet totalt kostnadsført nærmere 2,5 millioner kroner som gjelder transaksjoner med nærstående parter. Dette gjelder leie av lokaler, honorarer for annen rådgivning/andre fremmede tjenester samt lisensavgifter. I konklusjonen fremgår det videre at avtalene er gjennomgått og bokført i samsvar med disse, men også at avtalene kan være vanskelige å tolke, at det er forbedringspotensial, og at styret har vedtatt å reforhandle alle avtaler med nærstående selskaper. Etter Finanstilsynets vurdering viser dette at det forelå klare indikasjoner på risiko som krevde nærmere revisjonshandlinger. Likevel mangler det vurderinger og konklusjoner om transaksjonene med nærstående er gjennomført på markedsmessige vilkår. Dokumentasjonen viser heller ikke at avtaler og fakturaer faktisk er gjennomgått med sikte på å kontrollere om kostnadene har reelt innhold, eller hva som konkret var vanskelig å tolke i avtalene. Finanstilsynet mener derfor at revisor ikke har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis knyttet til transaksjonene med nærstående parter.

Det fremgår heller ikke av dokumentasjonen at den reviderte har etablert kontroller for å håndtere identifiserte mislighetsrisikoer, herunder risiko knyttet til transaksjoner med nærstående, eller at revisor har vurdert om slike kontroller foreligger og virker som forutsatt. Det er gjennomgående alvorlige mangler i revisjonen av transaksjoner med nærstående og bruddene er derfor samlet sett vurdert som grove.

4.1.3 Mangelfull revisjon av inntekter

Konklusjon

Revisor har ikke innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis knyttet til påstandene for fullstendighet, gyldighet og periodisering på inntektsområdet. Dette er grovt brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd bokstav e.

Begrunnelse

Revisor har beskrevet rutinene for inntekter fra de ulike kildene. Revisjonsplanen viser at risikoen gjennomgående er moderat for regnskapspåstanden fullstendighet. For én inntektstype er risikoen for fullstendighetspåstanden også satt til særskilt.

Inntektstype A er avstemt mot en systemgenerert rapport uten avvik. Det er imidlertid ikke dokumentert noen revisjonshandlinger knyttet til den systemgenererte rapporten som underbygger at inntekten er fullstendig og nøyaktig. Revisor har likevel konkludert med at avstemmingen underbygger sammenhengen mellom fakturerte inntekter og bokførte inntekter. Finanstilsynet viser til at en slik avstemming ikke gir revisjonsbevis for inntektene når rapportgrunnlaget ikke er kontrollert.

For inntektstype B har revisor gjennomført en analyse og en test av faktura/avregning. ISA 520 punkt 5 stiller krav til hvordan analytiske substanshandlinger skal utformes og utføres for å gi revisjonsbevis. Revisor har imidlertid ikke dokumentert hvorfor analysen er egnet til å gi revisjonsbevis i samsvar med ISA 520, herunder hvordan analysen skal underbygge at inntektene er fullstendige. Revisor har heller ikke vurdert påliteligheten av dataene som ligger til grunn for forventningen om registrerte beløp, men bare vist til at gebyret normalt ligger mellom 3 og 4 % av grunnlaget. Forventningen er satt til 3 % uten at det er forklart hvorfor 3 % er en mer treffende forventning enn 4 %. Det er heller ikke forklart hvorfor grunnlaget kan anses som fullstendig og nøyaktig, eller hvorfor dette gir en tilstrekkelig presis forventning. Revisor har videre ikke (blant annet med utgangspunkt i vesentlighetsgrensen) fastsatt hvor stort avvik mellom registrerte beløp og forventede verdier som kan aksepteres uten nærmere undersøkelse, men bare konstatert at det foreligger rimelig sammenheng. Forskjellen mellom 3 % og 4 % som forventning, ville utgjort om lag 475 tusen kroner. Dette er mer enn 200 tusen kroner høyere enn arbeidsvesentligheten for hele regnskapslinjen, og viser at forventningen ikke er tilstrekkelig presis til å gi revisjonsbevis.

Revisor har i tillegg gjennomført test av faktura/avregning. Utvalgskriteriene er imidlertid ikke forklart. Revisor har ikke forklart hva testen skal vise, eller hvilken betydning resultatene skal ha for forventningen i analysen. Etter Finanstilsynets vurdering innebærer disse manglene at revisors analyse, herunder testen av faktura og avregning, ikke har gitt tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis. Dette gjelder verken for fullstendighets-, gyldighets- eller periodiseringspåstanden.

Inntektstype C er regulert av to ulike kontrakter. Revisor har på et overordnet nivå beskrevet faktureringsprosessen av de to avtalene og lagt til grunn at revisjonshandlingen er test av kontroll eller rutine. På dette grunnlaget har revisor avgrenset testingen til én transaksjon/én fakturering per kontrakt. Den ene avtalen er omtalt som mer kompleks enn den andre. Revisor har likevel ikke beskrevet hvilke konkrete kontroller den reviderte har etablert for å følge opp de to kontraktene, eller hvordan kontrollene fungerer i praksis. Det fremgår heller ikke hvem hos den reviderte som utfører kontrollene, når de utføres, eller hvordan kontrollene sikrer tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis. Dette er særlig en svakhet når risikoen for bevisste feil på fullstendighetspåstanden er særskilt, og risikoen for ubevisste feil både på gyldighet og fullstendighet er vurdert som moderat. Sett i lys av risikovurderingen, mener Finanstilsynet at omfanget av revisors tester er for lavt, uavhengig av om testene ses på som test av kontroller eller substanskontroller. Revisor har heller ikke innrettet testene sine slik at det er tydelig hvordan det er innhentet revisjonsbevis på henholdsvis fullstendighetspåstanden og gyldighetspåstanden.

De ovenfor beskrevne manglene i inntektsrevisjonen innebærer at revisor ikke har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for verken risikoen for ubevisste feil eller risikoen for manipulering av resultatet, se punkt 4.1.2.

Overtredelsen er grov fordi det er gjennomgående mangler i revisjonen av inntekter.

4.1.4 Manglende dokumentert vurdering av inntektsføringsprinsipper

Konklusjon

Revisor har ikke vurdert den revidertes inntektsføringsprinsipper. Dette er brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd bokstav a.

Begrunnelse

Den reviderte har inntekter som dels stammer fra offentlige anbud. For å oppfylle kontraktens leveringsforpliktelser har den reviderte leid inn leverandører. I regnskapet er inntektene fra disse kontraktene bokført netto, uten at note om regnskapsprinsipper eller andre noter gir opplysninger om dette. Regnskapsføringen indikerer derfor at den reviderte fremstår som agent, mens leverandørene fremstår som prinsipaler. Kontraktene trekker imidlertid i retning av at det er den reviderte som bærer risikoen og tapspotensialet i kontraktene. Finanstilsynet peker på at dette ga revisor grunn til å foreta og dokumentere en vurdering av om inntektene var regnskapsført i samsvar med korrekt inntektsføringsprinsipp. En slik vurdering er viktig for å sikre korrekt

presentasjon og klassifisering av inntekter og kostnader som igjen potensielt har betydning for spørsmål om revisjonsplikt og plikt til å utarbeide konsernregnskap. Revisor har imidlertid ikke dokumentert en slik vurdering.

4.1.5 Mangelfull revisjon av kostnader

Konklusjon

Revisor har ikke innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis knyttet til gyldighet av kostnader. Dette er grovt brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd bokstav e.

Begrunnelse

I tilknytning til inntektstype C (se omtale under punkt 4.1.3) er det kostnadsført omtrent 4,7 millioner kroner til en ekstrabetaling. I revisors dokumentasjon er det konstatert at dette beløpet *stemmer med oversikt* som viser hvilke månedlige beløp som skal være utbetalt. Det er ikke utført andre revisjonshandlinger for å underbygge at disse kostnadene er gyldige.

Finanstilsynet viser i denne sammenheng til revisors identifiserte risiko knyttet til manipulering av resultatet i ønsket retning og private kostnader i selskapet, se punkt 4.1.2.

Med henvisning til revisors egen risikovurdering mener Finanstilsynet at det er et grovt brudd på revisorloven at et så betydelig beløp fremstår som urevidert.

4.1.6 Feil datering av revisjonsberetningen

Konklusjon

Revisjonsberetningen er datert før endelig avslutning av revisjonen. Dette er brudd på revisorloven § 9-7 første ledd, jf. ISA 700 punkt 49.

Begrunnelse

Basert på dateringer av revisjonsberetningen, årsregnskapet, uttalelsen fra ledelsen og revisjonsdokumentasjonen, er det uklart om revisjonsberetningen er tilbakedatert, eller om revisjonen reelt sett er konkludert og revisjonsberetningen avgitt før alle revisjonsbevis er innhentet. Uansett er forholdet et brudd på revisorlovens krav til avgivelse av revisjonsberetning.

4.2 Oppdrag B

4.2.1 Mangelfull revisjon av transaksjoner med nærstående parter

Konklusjon

Revisors planlegging og gjennomføring av revisjonen av nærstående parter er mangelfull. Som en konsekvens har ikke revisor hentet inn tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis. Det foreligger brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd bokstav c, d og e. Revisor har heller ikke utført revisjonen med tilstrekkelig profesjonell skepsis i samsvar med revisorloven § 9-4 fjerde ledd. Pliktbruddene er grove.

Begrunnelse

Revisors risikovurdering og planlagte handlinger for å revidere risikoen for misligheter inkludert transaksjoner med nærstående er de samme som for oppdrag A, se punkt 4.1 ovenfor.

Som for oppdrag A viser ikke revisjonsdokumentasjonen at diskusjonen på revisjonsteamet om misligheter har funnet sted eller at revisor har rettet forespørsler til ledelsen om risikoen for misligheter. Revisor har heller ikke innlemmet uforutsigbarhet med tanke på type, tidspunkt og

omfang av revisjonshandlinger for å håndtere risikoene for vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter. Heller ikke på dette oppdraget har revisor gjennomført de minimumshandlingene som er obligatoriske fordi risikoen for ledelsens overstyring av kontroller er særskilt.

I revisjonsdokumentasjonen er det notert at *en del kostnader knyttet til daglig leder-rollen, avtalt honorar. Andre honorarer til personer som jobber i selskapet.* Revisor har også konstatert at det kan dog være private kostnader i selskapet. Det er også notert at *Selskapet benytter ikke dobbelt signatur. Regnskapsfører har også tilgang på nettbank nå. Det er derfor viktig at vi ser at "alle" transaksjoner tilhører selskapet,* noe som innebærer manglende arbeidsdeling knyttet til godkjenning av transaksjoner i nettbanken.

I forbindelse med kostnadsrevisjonen har revisor dokumentert sin gjennomgang av kontoene *Honorar for annen fremmed tjeneste og Annen fremmed tjeneste, ikke oppgavepliktig.* For fire bokførte kostnadssaldoer på til sammen mer enn 600 tusen kroner, er revisors kommentar *dokumentasjon?* Det er også registrert transaksjoner med et annet nærstående selskap, uten at dokumentasjonen viser at revisor har gjort handlinger for å vurdere om transaksjonene er gjennomført på markedsvilkår. Når revisor har konstatert at det mangler dokumentasjon for kostnader som utgjør mer enn fire ganger vesentlighetsgrensen (150 tusen kroner), har ikke revisor grunnlag for å uttale seg om kostnadene i regnskapet er gyldige. Etter Finanstilsynets vurdering er dette spesielt alvorlig fordi risikoen for misligheter er vurdert som særskilt og flere av transaksjonene er med nærstående parter.

Finanstilsynet viser også til at revisor generelt sett ikke har henvist til konkrete bilag (bilagsnummer) i dokumentasjonen og dermed er det ikke dokumentert hva revisor har kontrollert i sin gjennomgang. Med tanke på utvalgsstørrelser skriver revisor at han *velger skjønnsmessig ut vesentlige beløpsstørrelser eller vesentlig avvik fra i fjor* uten at fjorårstallene er oppgitt.

Revisor har også vurdert periodisering som en særskilt risiko. På konto *Leie lokaler* er det notert et ubesvart spørsmål om *mulig mangler leie?* Revisor har videre skrevet at han *har i tillegg sett gjennom bilag i jan 23 i systemet, uten å oppdage vesentlige fakturaer som gjelder 2022.* Konklusjonen ser ut til å være kopiert fra en gammel revisjonsfil og det er derfor uklart om handlingen i det hele tatt er gjennomført for regnskapet for 2024. Revisor har uansett ikke dokumentert hvilke bilag som er gjennomgått eller omfanget av gjennomgangen. Etter Finanstilsynets vurdering viser dette at revisor ikke har gjennomført tilstrekkelige handlinger for å kontrollere om kostnadene er periodisert korrekt, eller om den revidertes forpliktelser er fullstendig på balansedatoen.

Revisor har også notert at det er *store mengder manuelt utarbeidede* transaksjoner uten å si noe om hvilken konsekvens dette skal få for revisjonen. Når revisor samtidig i sin risikovurdering har konstatert at *største risiko er risiko for manipulering av resultatet i ønsket retning,* er det spesielt viktig at revisor også innretter revisjonen for å avdekke bevisste feil og manipulerede registreringer slik ISA 240 punkt 29 - 34 krever.

Det fremgår heller ikke av dokumentasjonen at den reviderte har etablert kontroller mot identifiserte mislighetsrisikoer (inkludert transaksjoner med nærstående) eller at revisor har vurdert dette forholdet.

Det er gjennomgående mangler i revisjonen av transaksjoner med nærstående og Finanstilsynet mener at bruddene samlet sett er grove.

4.2.2 Mangelfull revisjon av inntekter

Konklusjon

Revisor har ikke innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis knyttet til påstandene for fullstendighet, gyldighet og periodisering på inntektsområdet. Dette er grovt brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd bokstav e.

Begrunnelse

Revisjonsplanen viser at risikoen gjennomgående er moderat for regnskapspåstandene fullstendighet og periodisering. For inntektstype C er risikoen for bevisste feil satt til særskilt. For alle de tre vesentlige inntekstypene har revisor lagt opp til å innhente revisjonsbevis fra analyser. Disse analysene er gjennomført på samme måte og med de samme manglene som beskrevet for oppdrag A. Verken egnethet, pålitelighet, forventning eller akseptabelt avvik er fastsatt i samsvar med kravene i ISA 520 punkt 5. Revisor har dessuten notert at *IT-systemet er dels komplekst. Det er store mengder inputs, både manuelt utarbeidede og systemgenererte transaksjoner*. Dette øker risikoen for at tallmaterialet som analysene bygger på ikke er pålitelig. Revisor har likevel ikke kontrollert om rapporter og grunnlag for analysene er fullstendige og nøyaktige.

For inntektstype B har revisor beregnet en forventet inntekt basert på 4 % av et grunnlag selv om det i arbeidspapiret står at den reviderte krever 3 %. Revisor har likevel konkludert med at differansen anses uvesentlig, og kan passere til tross for at differansen utgjør 600 tusen kroner. Dette beløpet er mer enn 40 % av bokførte inntekter og mer enn fem ganger så høy som arbeidsvesentligheten for totale inntekter. Også for inntektstype A er avviket 600 tusen kroner. Her er bokført inntekt lavere enn beregnet inntekt, noe som kan indikere manglende fullstendighet av inntekter.

Revisor har i tillegg dokumentert at det er utført stikkprøver mot kontrakt for ti drosjeeiere. Dokumentasjonen viser imidlertid bare seks stikkprøver. For fem av stikkprøvene er det dessuten kommentert at beløpet ikke er betalt hele året og at forholdet kan skyldes at kontrakten er avsluttet, uten at dette er fulgt opp nærmere. Revisor har ikke forklart hvorfor utvalgsstørrelsen er tilstrekkelig, eller hvilke regnskapspåstander stikkprøvene er ment å underbygge. Finanstilsynet mener derfor at stikkprøvene ikke gir et tilstrekkelig grunnlag for å underbygge inntektenes fullstendighet, gyldighet eller periodisering.

Etter Finanstilsynets vurdering innebærer disse manglene at revisor verken har vurdert om analysene var egnet til å gi revisjonsbevis, om avvikene krevde nærmere oppfølging, eller om det var behov for ytterligere handlinger i lys av risikoen for manglende fullstendighet. Dette er i strid med ISA 500 punkt 6 og 11 samt ISA 520 punkt 7. Overtredelsen er grov fordi det er gjennomgående alvorlige mangler i revisjonen av inntekter.

5 Nærmere om vilkårene for å kunne fatte vedtak om overtredelsesgebyr

Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr til revisjonsforetak når foretaket eller noen som har handlet på foretakets vegne, har overtrådt nærmere angitte bestemmelser i revisorloven, se revisorloven § 14-5 forvaltningsloven § 46 første ledd. Skyldkravet er alminnelig uaktsomhet og kan oppfylles ved anonyme og kumulative feil.

Etter Finanstilsynets vurdering har revisor tilsidesatt helt grunnleggende revisjonsprinsipper, og oppdragsutførelsen avviker klart fra det som kan forventes av en aktsom revisor. I begge de kontrollerte oppdragene stammer deler av inntektene fra kontrakter med offentlige institusjoner. Revisor har likevel verken vurdert prinsippene for inntektsføring eller innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for at inntektene er fullstendige og gyldige. Risikoen for misligheter er heller ikke fulgt opp med relevante revisjonshandlinger, og revisor har gjennomgående utvist mangelfull profesjonell skepsis. I det ene oppdraget er det dessuten betydelige kostnadsposter som ikke er tilstrekkelig revidert. I begge oppdragene foreligger det videre omfattende transaksjoner med nærstående parter, uten at revisor har gjennomført nødvendige revisjonshandlinger eller innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for at transaksjonene er gyldige og gjennomført på markedsmessige vilkår.

Finanstilsynets vurdering er at disse forholdene utgjør flere brudd på revisorloven § 9-4 tredje og fjerde ledd, noe som gir grunnlag for å ilegge gebyr.

Finanstilsynet mener videre at revisor har handlet uaktsomt i utførelsen av oppdragene.

Finanstilsynet finner etter dette at både de objektive og subjektive vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr er oppfylt.

Momentene som skal inngå i vurderingen av om gebyr skal ilegges og ved utmålingen, fremgår av revisorloven § 14-6 og forvaltningsloven § 46. Bestemmelsene angir ikke hvilken vekt de ulike momentene skal ha. Oppregningene er ikke uttømmende, og det kan derfor legges vekt på andre forhold. Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr vil bygge på en konkret helhetsvurdering.

Ett av de momentene som skal inngå i vurderingen er overtredelsens grovhet. Som det fremgår av punkt 4 har revisjonsforetaket brutt sentrale plikter i revisorloven og revisjonsstandardene i revisjonsutførelsen. Overtredelsene anses som grove.

I tillegg til grovhet er varighet et moment. I denne saken har i hovedsak like overtredelser skjedd i de to kontrollerte revisjonsoppdragene selv om revisjonen er gjennomført på forskjellige tidspunkter i 2025.

Finanstilsynet finner det riktig å ilegge gebyr i denne saken av hensyn til sanksjonens preventive virkning. Det er viktig å gi et sterkt signal om viktigheten av revisors rolle i å sikre at offentlige midler blir brukt til sitt formål, og mer generelt, å bidra til å forebygge overtredelser som er egnet til å svekke revisors rolle som allmennhetens tillitsperson.

Maksimalt overtredelsesgebyr som kan ilegges revisjonsforetak er inntil 10 millioner kroner, eller opptil 2 prosent av den samlede årsumsetningen etter siste godkjente årsregnskap, se revisorloven § 14-5 tredje ledd.

De lovfastsatte momentene for vurderingen av om overtredelsesgebyr bør ilegges, gjelder som nevnt også for fastsettelsen av gebyret. Størrelsen av ilagt gebyr i sammenlignbare saker vil være relevant. Det må i tillegg vurderes om revisjonsforetaket har oppnådd vinning eller unngått tap som følge av overtredelsene.

Finanstilsynet mener at gebyret må reflektere at revisor har sviktet i oppfyllelsen av sentrale og grunnleggende plikter og på den måten tilsidesatt formålet med revisjon.

Finanstilsynet er av den oppfatning at de svakhetene og manglene som er avdekket, kan ha medført en vinning for revisjonsforetaket, da høyere kvalitet på revisjonen ville medført større tidsforbruk. Bruk av overtredelsesgebyr innebærer at revisjonsforetaket ikke oppnår økonomiske fordeler av manglende etterlevelse av lovkrav.

Også overtreders økonomiske evne vil være av betydning i gebyrfastsettelsen. Det fremgår av revisjonsforetakets årsregnskap for 2024 at det hadde en omsetning på 11,7 millioner kroner og at årsresultatet var 1,7 millioner kroner.

Gebyret må uansett settes på et nivå som gir preventiv effekt.

Etter en konkret vurdering mener Finanstilsynet at overtredelsesgebyret skal fastsettes til 400 000 kroner.

Vi ber foretaket sende kopi av dette brevet til foretakets valgte revisor.

For Finanstilsynet

Marte Voie Opland
direktør for markedstilsyn

Oda Stensrud
fung. seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk.